

EESTI VEEÜHINGU

INFOLEHT N°45

JUULI/AUGUST 2001

SELLES NUMBRIS:

EUROOPA LIIDU VEERAAMDIREKTIIV VEEMAJANDUSKAVADEST1

VESIKONNA VEEMAJANDUSKAVA TÄHTSUS.....1
VESIKONNA VEEMAJANDUSKAVA SISU.....2
KESKKONNAKAITSELISTE MEETMETE JA VESIKONNA MAJANDAMISPLAANIDE PROGRAMMID.....3
VESIKONNA TULEVASED MAJANDAMISPLAANID.....3
AVALIKKUSE INFORMEERIMINE JA VALITSUSVÄLISTE ORGANISATSIOONIDE TEGEVUS VESIKONNA VEEMAJANDUSKAVA VALGUSES.....3
VESIKONNA MAJANDAMISPLAANI KOOSTAMISE TÄHTAJAD.....4
AVALIKKUSE ÕIGUS TEABELE.....4

VEEPARTNERLUSPROGRAMMI TRÜKISEID...4

NÕUKOJA TAUSTARTIKKEL NR. 4:.....4
VEEVARUDE INTEGREERITUD MAJANDAMINE.....4

KOLMANDAST ÜLEMAAILMSEST VEEFOORUMIST6

VEEMINISTRITE KONVERENTS6

WWF LOGOKONKURSS.....7
VIRTUAALNE VEEFOORUM:.....7
PROJEKT "VEE HÄÄL".....8
ORIGAMI.....8

LP. VEEÜHINGU LIIGE:

*Infolehele nr. 45 on lisatud kutse
Veeühingu Suvepäevadele, mis
toimuvad 17.-18 augustil Äksi
puhkemajas Jõgevamaal.*

Veeühingu kodulehekülge hooldab

1. juulist Jaak Jaaku. Uus aadress on:

<http://www.matti.ee/veeyhing>

EUROOPA LIIDU VEERAAMDIREKTIIV VEEMAJANDUSKAVADEST

Üks tähtsaid vee raamdirektiivi kontseptsioone on veemajanduse organiseerimine ja reguleerimine jõe valgala tasandil. Sel eesmärgil loodi jõe valgala piirkonnad (vesikonnad), mis sisaldavad mitte ainult maapinnapealseid äravoole, nagu jõed ja ojad on mere suhtes, vaid ka kogu mere ja maismaa piirkonna koos sellega kaasnevate põhja- ja rannikuvetega. Väikesi jõgesid, mis juhivad oma vee merre, on võimalik mahutada ühte ja samasse vesikonda.

Iga otsus põhjavee kasutamise kohta või mingi teine vahetusega põhjavee süsteemidesse vesikonnas peaks põhimõtteliselt olema läbi viidud integreeritult ja koordineeritult ning samuti olema

kajastatud jõe valgala majandamisplaanis. Kogu planeering, alates analüüsist ja olukorra hindamisest kuni eesmärkide saavutamiseni, peab olema läbi viidud vesikonna tasandil. Liikmesmaadelt nõutakse ühte kompetentset haldussüsteemi igale jõe valgala piirkonnale, kes koostaks ka nõutud plaanid antud piirkonnale.

Vesikonna veemajanduskava tähtsus

Vesikonna veemajanduskava, mis tuleb luua igale valgalele on oluline ja keskne administratiivse juhtimise tööriist. Esiolgsed vesikondade majandamisplaaniid on vaja koostada oktoobriks 2009, ja need tuleb uuesti üle vaadata ning kaasajastada pärast seda iga kuue aasta tagant (2015, 2021,

jne.). Vesikonna majandamisplaani koostamine on kõige tähtsam protsess, mida valitsusvälise organisatsioonid saavad mõjutada, sest just seal leiavad aset arutelud kõige tähtsamate küsimuste üle vee raamdirektiivis toodud eesmärkide saavutamiseks. Riikidelt nõutakse laiahaardelist ja igakülgset avalikkuse informeerimist kõikidest vesikonna majandusplaanides sisalduvatest sätetest.

Juhul kui on tegemist rahvusvaheliste jõgede vesikondadega, mis kuuluvad kas siis täielikult Euroopa Liidu piiridesse või laienevad üle Euroopa Liidu piiride, palutakse liikmesmaadel kindlustada vastav koostöö ja tegevuste koordineerimine eesmärgiga koostada üks ja ainus rahvusvaheline vesikonna majandamisplaan. Juhul kui sellist rahvusvahelist jõe valgala majandamisplaani ei ole mõningatel põhjustel võimalik koostada, on liikmesmaad ikkagi vastutavad jõe vesikonna majandamisplaani eest nende rahvusvahelise jõe valgala piirkonna lõikude eest, mis jäävad vastavate liikmesmaade territooriumile.

Valitsusvälised organisatsioonid peaksid veeraamdirektiivi valguses ning toel nõudma, et vesikondade majandamisplaanidesse lülitataks juurde üksikasjalikke arenguprogramme ja majandamiskavasid. Sellised detailsed plaanid võivad näiteks olla suunatud harujõgede valgaledele, erinevatele veekasutusviisidele, või siis jälle silmas pidades mõnda erilist vee tüüpi ning need peavad sisaldama endas veemajanduse riitmesuguseid aspekte. Eriti suurte jõe valgalede korral nagu Rhine või Doonau, võivad harujõe vesikonna majandamisplaanid kaasa aidata kriitiliste sätete suuremale avalikustamisele ja selliselt suurendada üldsuse huvi ning kaasamist. Erinevad majandamisplaanid teatud vee kasutusviisidele (nagu näiteks niisutamine) hõlbustavad olukorrast ülevaate saamist.

Vesikonna veemajanduskava sisu

Liikmesmaadelt nõutakse, et jõe valgala majandamisplaan sisaldaks endas järgmisi punkte:

- Vesikonda iseloomustavate näitajate üldine iseloomustus, st. piirkonna kaardid, veekogude piirjooned (pinna- ja põhjavee kohta) ja ökoregioonid ning pinnavee tüübid, mis on esindatud antud jõe valgala. Majandamisplaanis peavad

samuti sisalduma taustsüsteemi tingimused erinevatele pinnavee tüüpidele.

- Kokkuvõtte olulistest surveteguritest ja inimtegevuse mõjust pinnavee seisundile, kaasa arvatud reostuse hinnang punkt- ja hajureostusallikatest ning kokkuvõtte maakasutusviisidest. Edasi peaks plaanis olema hinnatud survet vee kogusele (koos veevõttudega) ning analüüsitud inimtegevuse teisi mõjusid vee seisundile. *Valitsusvälised organisatsioonid peavad etendama tähtsat rolli selles, et kõik olulised survetegurid veele oleksid määratletud ja arvesse võetud.* Olulise surveteguri definitsiooni (mida lugeda oluliseks ja mida mitte) on võimalik mõjutada kõiki olulisi veekasutajaid ning reostusallikaid õiglaselt arvesse võttes.

- Kaitsealad on vaja identifitseerida ning esitada kaardi kujul.

- Pinnavee seisundi (ökoloogiline ja keemiline), põhjavee seisundi (keemiline ja kvantitatiivne) ning kaitsealade seireprogrammide tulemuste esitus kaardi kujul. Samuti peaks plaanile olema lisatud seirevõrgustiku kaart. Need seire tulemuste kaardid on esimeseks märguandeks vesikonna vee keskkonna tegelikust seisundist. *Valitsusvälised organisatsioonid peaksid neid kaarte hoolega uurima, et kindlaks teha võimalikud probleemid ja välja selgitada nende põhjused.*

- Nimistu keskkonnakaitse eesmärkidest, mis on sätestatud raamdirektiivi artiklis 4 pinnaveetele, põhjavetele ning kaitsealadele. Vesikonna majandamisplaanid on koht, kus kohalikud haldusorganid peavad deklareerima (ning kaitsma) esimest korda oma taotlusi ajagraafikute pikendamiseks ja eesmärkide leebemaks muutmiseks vee raamdirektiivi artiklite 4(4), (5), (6) ja (7) alusel. See annab valitsusvälistele organisatsioonidele suurepärase võimaluse mõjutada selle seadusandluse rakendamist. Olukorra eest vastutav haldusorgan peab üksikasjalikult kirjeldama, millise informatsiooni alusel ta tahab teatud veekogude puhul vabastust kohustuslike eesmärkide saavutamisest. See annab VVOdele võimaluse saada sõnaõigus olukorra

hindamisel ja vajadusel avaldada vastuseisu kavandatavatele otsustele.

- Kokkuvõtte veekasutuse majanduslikust analüüsist (raamdirektiivi artikkel 5 ja lisa III).

Keskkonnakaitseliste meetmete ja vesikonna majandamisplaanide programmid

Kui analüüsi tulemusena on selgunud, et teatud veekogud ei ole võimelised saavutama artiklis 4 loetletud eesmärgid, on vaja nende veekogude jaoks vastu võtta artikli 11 alusel veekaitsemeetmete programmid. Samuti peavad liikmesmaad (või haldusorganid, kes on vastutavad antud jõe vesikonna eest) andma seletust sellest, kuidas vastuvõetud meetmete programmid rakendavad vee raamdirektiivi reegleid jõe vesikonnale ja mille alusel on õigus loota, et nad saavutavad artiklis 4 loetletud eesmärgid. Artikli 11 alusel koostatavad Vesikonna majanduskava veekaitseprogrammid peavad sisaldama järgmisi elemente:

- Kokkuvõtte meetmetest, mis on vajalikud selleks, et rakendada Euroopa Liidu seadusandlust veekaitseks.
- Veetarbimise kulutuste hüvitamise printsiibi rakendamine.
- Kokkuvõtte inimeste tarbeks mõeldud vee erikaitse meetmetest (artikkel 7).
- Kokkuvõtte kontrollist vee ammutamise ja eralduse üle (kaasa arvatud artiklis 11(3)(e) loetletud erandid).
- Kokkuvõtte kontrollmeetmetest, mis on võetud tarvitusele seoses punktreostusallikatega ja teised tegevused, mis avaldavad mõju vee seisundile.
- Otseselt põhjavette juhivate heitmete lubatavuse kontroll artikli 11(3)(j) alusel.
- Kokkuvõtte meetmetest seoses esma- ja teistsäde saasteainetega (artikkel 16).
- Kokkuvõtte meetmetest, mis on ette võetud selleks, et vähendada juhusliku reostuse juhtumite mõju.
- Kokkuvõtte meetmetest, mis on võetud tarvitusele seoses veekogudega, mille kohta on vähetõenäoline, et nad saavutavad vee raamdirektiivis kehtestatud eesmärgid.
- Põhjalik ülevaade meetmetest, mis on võetud tarvitusele selleks, et vältida

merevete reostuse suurenemist (artikkel 11(6)).

Vesikonna tulevased majandamisplaanid

Kuigi veel väga palju allpool toodust kuulub kaugesse tulevikku, on siiski vajalik, et toodud lisainformatsioon oleks lülitatud järgnevatesse jõe valgala majandamisplaanidesse (2015, 2021 ja igale antud daatumile järgnev kuues aasta).

- Kokkuvõtte kõikidest muudatustest ja kaasajastustest alates eelneva jõe valgala majandamisplaan avalikustamisest, kaasaarvatud kokkuvõtte viidetest rakendatud ajagraafiku pikendustele ja eesmärkide leebemaks muutmistele.
- Hinnang keskkonnakaitseliste eesmärkide saavutamisele (mitte saavutamisele).
- Seiretulemuste esitamine eelneva perioodi kohta kaardi kujul.
- Seletus saavutamata jäänud keskkonnakaitseliste eesmärkide kohta.
- Kokkuvõtte ja seletus meetmete kohta, mis nähti ette mõnes varasemas jõe valgala majandamisplaanis ja mis ei ole käesolevaks ajaks veel rakendusle jõudnud.
- Kokkuvõtte kõikidest vahepealsetest lisameetmetest vetele, mille kohta eksisteerivad viited sellele, et vee raamdirektiivi eesmärgid ei ole tõenäoselt nende jaoks saavutatavad.

Avalikkuse informeerimine ja valitsusväliste organisatsioonide tegevus vesikonna veemajanduskava valguses

Rohkem informatsiooni, rohkem võimalusi
Eelnevast lähtudes on ilmne, et vesikonna majandamisplaanid varustavad laialdast avalikkust ja valitsusväliste organisatsioonide suure hulga faktilise informatsiooniga, mis on rohkem oluline veekaitse seisukohalt kui ükskõik milline teine dokument enne seda. Seda informatsiooni on vaja põhjalikult hinnata ja analüüsida ning seal, kus see osutub vajalikuks, olla valmis vastu seisma vesikonna haldusorganite seletustele ja õigustustele ning esitada omalt poolt efektiivsemad meetmed.

Seal kus vesikonnale on visandatud detailsemad programmid ja majandamis-

plaanid, mis käsitlevad teatud harujõgede valgalasid, sektoreid, olulisi punkte ja vee tüüpe, osutut avalikkusele kättesaadavaks isegi veel rohkem fakte sisaldav informatsioon, sest liikmesmaadelt nõutakse vähemalt selliste majandamisplaanide kokkuvõtete avaldamist.

Vee raamdirektiiv nõuab liikmesmaadelt kontaktpunktide ja protseduuride kindlaks määramist, kust saada vajalikku teavet ning dokumente. Tuleb julgustada kõikide huvitatud osapoolte aktiivset osalust antud direktiivi rakendamisel, eriti aga jõe vesikonna majandamisplaanide välja töötamisel, revideerimisel ja kaasajastamisel.

Vesikonna majandamisplaani koostamise tähtjad

Jõe valgala majandamisplaanide koostamisel peavad liikmesmaad juhinduma selgetest tähtaegadest:

- Jõe valgala majandamisplaanide koostamise ajagraafik ja tööprogramm on tarvis avalikustada vähemalt kolm aastat enne selle perioodi algust, millele antud plaan viitab (st. et esimeste plaanide jaoks, mis hõlmavad perioodi alates 2009 kuni 2015, oleks see tähtaeg 2006.a), kaasaarvatud meetmed üldsusega konsulteerimiseks.
- Üks aasta peale seda (st. oktoobriks 2007), on vaja teha avalikkusele kättesaadavaks vahepealne ülevaade olulistest vee majandamise seikadest, mis on seotud antud jõe valgalaga.
- Lõpetuseks on vaja plaanide esialgsed variandid avalikustada üks aasta enne seda, kui jõe valgala majandamisplaanid jõustuvad (oktoober 2008).

Kõigi nimetatud vahepealsete dokumentide avalikustamisel peavad liikmesmaad andma vähemalt kolm kuud aega kirjalikeks vastukajadeks selleks, et tagada avalikkuse aktiivne sekkumine ja dialoog.

Avalikkuse õigus teabele

Eriti tähtis on valitsusvälistel organisatsioonidel teada, et igaühe õigus teabele on sätestatud veeraamdirektiivi artikliga 14 järgmiselt: "Nõudmise olemasolul peab olema võimaldatud juurdepääs kõikidele dokumentidele ja informatsioonile, mis on leidnud kasutamist vesikonna veemajanduskava visandamisel". Eriti aga peavad olema avalikkusele kättesaadavad kontrollmeetmed punktireostusallikate (artikkel 11(3)(g)) ja teiste vee seisundit kahjustavate mõjude üle (artikkel 11(3)(i)), kuid millegipärast on sellest lootelust jäetud välja hajureostusallikaid puudutavad detailid (artikkel 11(3)(h)).

Lisaks eelnevale sätestab artikkel 14 nõudmise olemasolul avalikkuse juurdepääsu olulistele seiretulemustele. Seega põhimõtteliselt peab vesikonna majandamisplaani koostamisaja jooksul avalikkusele kättesaadav informatsioon andma valitsusvälistele organisatsioonidele võimaluse kriitiliselt hinnata jõe valgala tasandil kõiki veemajandusmeetmeid. Identifitseerides ja tuues vajadusel esile vesikonna majandamisplaanide nõrkused, on valitsusvälistel organisatsioonidel koos üldise avalikkuse toetusega võimalus avaldada olulist mõju Euroopa vete tulevikule.

VEEPARTNERLUSPROGRAMMI TRÜKISEID

NÕUKOJA TAUSTARTIKKEL Nr. 4: VEEVARUDE INTEGREERITUD MAJANDAMINE

Veepartnerlusprogrammi toel ilmuvad tänava trükist mõned GWP trükiste eestikeelsed tõlked. Selles infolehes tutvustatakse raamatut, mis räägib Veevarude integreeritud majandamisest.

Siin lahti kirjutatud probleemide hulka kuuluvad IVRM-i definitsioon ning sellest arusaamine, vesi toidu tagatisena, avaliku ning erasektori koostöö ning vesi kui majanduslik hüve.

Kokkuvõte: Peamised probleemid, mida veeressursside integreeritud majandamine lahendada püüab:

Veevarude kaitse inimeste jaoks:

Enamik maid peab esmatähtsaks elanike veevajaduste rahuldamist, üks viiendik maakera rahvastikust on ilma ligipääsuta ohutule joogiveele ning pooltel inimestel pole piisavaid pesemistingimusi. Nende teenuste puudujääk ähvardab otseselt vaesemate arengumaade elanikke. Neil maadel on veega varustamine ning hügieeni tagamine linna- ja maa alade elanikele üks kõige tõsisemaid tulevikuväljakutseid.

Veevarude säilitamine toidu tootmisel:

Rahvastiku-uurijad väidavad, et järgmise 25 aasta pärast vajavad toitu üle 2-3 miljardi inimese. Peamiseks piirajaks toiduainete tootmisel on kastmisvesi. Niisutatav põllumajandus on juba vastutav enam kui 70% kogu maa veevarude kahanemise eest. Isegi koos 25 aasta pärast arvestuslikult vajatava täiendava 15-20 % niisutusveega – mis on ilmselt madalalt hinnatud – on tõenäoline tõsine konflikt niisutamisevee ning inimese ja ökosüsteemide poolt vajatava vee kasutamise vahel. Raskused ilmnevad, kui veepuuduses maad võitlevad toidu eest gaüks omaette ning ei püüa probleemi lahendada kaubavahetuse abil. Toidu importimine annab suuremat efekti kui vee sissevedamine enamkindlustatud aladelt

Muude töökohti loovate tegevuste arendamine:

Kogu inimtegevus vajab vett ja toodab jäätmeid, kuid mõned tegevused vajavad enam vett või toodavad enam jäätmeid kui teised. Selline kaalutus on arvesse võetud majanduse arengu strateegiates, eriti piiratud veevarudega regioones.

Elutähtsate ökosüsteemide kaitse: maismaa ökosüsteemidel on olulised vihmavee filtreerimine, põhjavee taaskasutamine ning jõgede ülevoolu režiim. Vee-ökosüsteemid toodavad mitmesugust majanduslikku tulu, näiteks tooteid nagu puit, küttepuit ning ravimtaimed, nad pakuvad looduslikke elupaiku loomadele ning koelmuid kaladele.

Vee ringlus, aasta-ajalised ning vesikonna muutused määravad põhiliselt vee kvaliteedi, millest omakorda sõltuvad ökosüsteemid. Maismaa ja veeressursside majandamine peab tagama, et elutähtsad ökosüsteemid on hooldatud ning ebasoodsad mõjud muudele loodusressurssidele on arvesse võetud ning kui võimalik, siis arengu ning juhtimisotsuste tegemisel parandatud.

Vee muutumised ajas ja ruumis:

Peaaegu kogu inimkasutuseks kättesaadav värske vesi tekib sademetest, mis varieeruvad lähtuvalt ajast ja ruumist. Enamikku troopilisi ja subtroopilisi regioone maailmas iseloomustab tohutu iga-aastane sesoonne sademete hulk, mis sageli on allutatud korrapäratutele lühiajalistele variatsioonidele. Sellised erinevad kõikumised suurendavad nõudmisi infrastruktuuride arengu suhtes ning vajadust korraldada veevarude ning veevarustuse nõudmisi. Juhtimise muutmise väljakutse on selgelt suurim vaesemates maades kus raha ja inimressursse on probleemidega toime tulemiseks kõige vähem. Kaugemas tulevikus võib siin kaasa mängima hakata ka globaalne kliimamuutus.

Juhtimise riskid:

Lisaks põuale ja üleujutustele, mis toovad kaasa katastroofe ning inimkaotusi, kahjustavad majandust ning ühiskonda ka vead majandamises ja põhjavee kasutamises. Vee saastamine toob kaasa uusi riske, kahjustades inimeste tervist, majanduslikku arengut ja ökosüsteemide talitlemist. Majanduslikud riskid, pikaajalised investeeringud veeressursside majandamisele ja arengule on samuti väga olulised. Integreeritud veeressursside majandamine sõltub ka poliitilistest ebastabiilsustest.

Üldsuse teadlikkuse ja arusaama tekitamine:

Avalikkuse teadlikkus on vajalik selleks, et tekitada mõjus toetus vee majandamisele ning põhjustada muutusi käitumises ja tegevustes koos kohustusega need lõpule viia. Avalik teadlikkus ning järgnev sund tegevusele võivad olla eluliselt tähtsad poliitilise tegutsemise tahtele.

ÜLEMAAILMSEST VEEFOORUMIST

Ülemaailmne Veefoorum (*World Water Forum, WWF*) on iga kolme aasta järel toimuv valitsuste, rahvusvaheliste organisatsioonide, rahastajate, veespetsialistide ning valitsusväliste organisatsioonide esindajate nõupidamine kus tegeldakse üha kasvavate globaalsete veemuredega. Kolmas WWF peetakse 2003. aasta 16.-23. märtsil Jaapanis Kyotos.

Maailma veekriisid avalduvad nii vee puuduse kui üleujutuste kujul. Selle tagajärjel tõusevad toiduainete hinnad ja suureneb nende import veevaeguse all kannatavatesse maadesse, mis reeglina on niigi vaesed. Ka paljude nakkushaiguste levik on tingitud veemajanduse ebapiisavast arengust.

1996 aastal loodi rahvusvaheline ajustrust nimetusega Maailma Veenõukogu (*World Water Council, WWC*). Veefoorumeid hakatigi korraldama WWC algatusel. Esimene Ülemaailmne Veefoorum toimus 1997. aastal Marrakech'is, Marokos, kus otsustati, et tuleb koostada 21. sajandi visioon vee, elu ja keskkonna kohta. See visioon loeti ette Teisel Veefoorumil, mis toimus 2000 aasta märtsis Haagis, Hollandis (<http://www.worldwaterforum.net>)

Kolmas Veefoorum peetakse Jaapanis ja selle märksõnadeks on – "Vesi kui meie kultuuripärand", "Vesi selle paljudes eri vormides" ja "21. sajand kui veesajand". Konverentsid toimuvad kolmes Biwa järve ning Yodo Jõe basseini asustatud punktis – Kyotos, Shigas ning Osakas. Nende kolme konverentsikeskuse koostöö sümboliseerib valgala põhist ühistegevust, mis veeprobleemide lahendamisel on väga suure tähtsusega.

Kolmas Veefoorum seab eesmärgiks ka konkreetsete tegevuskavade väljatöötamise Teisel Veefoorumil ette loetud visiooni ellurakendamiseks. Eesmärgiks on seatud avatus ning kõikide veeprobleemidest kõnelevate häälte ning arvamuste ärakuulamine:

Kolm põhimõtet on seega järgmised:

- 1) Foorum on avatud kõigile, nii spetsialistidele kui laiemale üldsusele;
- 2) Foorum areneb edasi üldsuse osavõtul põhinevast üritusest avalikkuse poolt loodud ning üles ehitatud ettevõtmiseks.
- 3) Foorumi eesmärgiks on tõlkida visioonid ja nägemused tegevuskavadeks.

Ülemaailmsele foorumile eelnevad piirkondlikud ja kohalikud konverentsid, millede tulemused saadetakse edasi järgmistele konverentsidele.

VEEMINISTRITE KONVERENTS

Teisel Veefoorumil pandi alus traditsioonile kutsuda perioodiliselt kokku ka veekeskkonna alaseid otsuseid langetavad (keskkonna)ministrid, kes kolmandal Foorumil plaanivad välja töötada Maailma Veeministrite Deklaratsiooni. Siinkohal võiks meelde tuletada, et 22. märtsil 2001 Budapestis peetud Veepäeval kirjutasid Kesk- ja Ida Euroopa maade keskkonnaministrid juba oma veedeklaratsiooni valmis.

ALGUS ON TEHTUD

Juuni alguses toimus Kyotos esimene ajurünnak, kus 459 osavõtjat töötasid välja esialgse nimekirja võimalikest teemadest ning probleemidest. Seda nimekirja saab täna kommenteerida ning täiendada, saates oma kommentaari WWF sekretariaati. Secretariat@water-forum3.org
Mõned huvipakkuvad ettepanekud olid: Era- ja avaliku sektori partnerlus, Vee hinna kujunemine, veemajandus ja kliima soojenemine; veemajandus väikesaartel, veega seotud legendid ja müüdid, sooroll veemajanduses.

Vt. <http://worldwaterforum.org/voice>

WWF LOGOKONKURSS

Samuti on praegu võimalik tutvuda WWF logokonkursile laekunud töödega ning anda oma hääli kõige meeldivamale võistlustööle. Konkurss kuulutati välja 22 märtsil 2001. 20 huvitavat tööd on internetis välja pandud alates 14. juulist 2001. Esimene

hääletusvoor toimub 22. juulini ja 26. juulil teatatakse kolm finalisti. Lõplik võitja kuulutatakse välja Stockholm Veefestivalil. Auhinnaks on 10 000 USD.

Vt: <http://www.water-forum3.com/logo>

Kellel tekkis tõsine tahtmine Kyotos ära käia, saab turismiinfot kodulehelt <http://www.worldwaterforum.org> "Japan Travel Updates".

VIRTUAALNE VEEFOORUM:

Veefoorumi korraldajad on aga mõelnud ka neile, kes 2003. aastal Jaapanisse kohale ei tule. Juba täna on avatud Virtuaalne Veefoorum, mis võimaldab teil oma seisukohti ning arvamusi vahetada, välja ütelda või Foorumile läkitada. Virtuaalse foorumi programm on varustatud automaatse tõlkeseadmega ning kõrvalistel isikutel ei ole võimalik seda segada.

Osaleda võib nii vaatlejastaatuses (see ei võimalda ise kaasa rääkida) kui ka registreeruda mõnda töörühma aktiivseks liikmeks. Juhend on üleval aadressil www.worldwaterforum.com.vwf.

Kaasa saab rääkida teatud teemakonverentsil, millel on kindel töögrupid, kes teeb sissejuhatuse, jälgib diskussiooni arengut ja tuletab meelde olulisemaid vaheseisukohti.

Töörühmi tuleb aja jooksul juurde, tänase seisuga töötavad:

- Valgalade integreeritud veemajanduskavad,
- Vesi ja toit
- Vee-alane informatsioon.

Ülemaailmse virtuaalse veefoorumi projekti korraldajad on koostanud ka väikese netiketi ehk käitumisjuhiste kogu, millega võiks algajad konverentsipidajad tutvuda.

NB! Kes võõrkeelsele konverentsile veel ei tihka minna, saab alati samade reeglite alusel algatada ka eestikeelseid teemakonverentse veeühingu listis:

Seltsid: Veeyhing@lists.ut.ee.

Meeldetuletuseks: Eesti Veeühingu tänased töörühmad on "Koolitus", "Seadusandlus", "Väikepuhastid", "Vesi ja tervis" ja "Veeklubi". Muidugi on teretulnud uute teemade avamine. Veeklubi töörühma ühe väljundina peaks näiteks tekkima ka töörühm

"Erasektori kaasamine vee-alaste otsuste langetamisse".

PROJEKT "VEE HÄÄL"

Tagasi Ülemaailmse Veefoorumi juurde:

Kuna kõigil kaasa rääkida soovijatel ei pruugi olla ka internetijuurdepääsu, on korraldajad välja pakkunud projekti "Vee hääl" (Water voice).

Projektis osalemiseks tuleb kõigepealt esitada taotlus "Sõnumisaatja" staatuse saamiseks, seejärel aga võib hakata koguma ja spetsiaalsesse andmebaasi sisestama rohujuuretasandi arvamusi. Jaapanis töötab arvukas sekretariaat, kelle ülesandeks on kõik "rohujuuretasandilt" laekunud mõtted läbi töötada ja süstematiseerida. Oodatakse loodetakse koguda vähemalt 10 000 "vee häält". Projekt algas 5. juulil 2001 ja saadetiste vastuvõtt lõpetatakse veebruaris 2003.

See projekt võiks pakkuda huvi näiteks kooliõpetajatele ja huvialaringide juhtidele. Registreerumisblanketi ja tegutsemisjuhendi saab kodulehelt.

www.worldwaterforum.com/voice.

Ülemaailmse Virtuaalse Veefoorumi netikett:

Virtuaalse internetifoorumi käitumisreeglid erinevad *online*-jututoa omadest. Selleks, et vähendada stressi, mida võib tingida diskussiooni esitamine arvutiekraanil, palume kinni pidada järgmistest reeglitest:

- 1) Väited ja küsimused tuleb esitada lihtsalt, lühidalt ning ühekaupa. Mitme teema käsitlemine korraga tekitab segadust. Lubatud on täiendavate ja selgitavate materjalide lisamine failide kujul.
- 2) Kasutage sobivaid ja lihtsasti mõistetavaid mailipealkirju.
- 3) Püüdke vastuses kustutada niipalju ebavajalikke tsitaate, kui võimalik.
- 4) Vastuses on soovitatav kasutada lisapealkirjana liigitust Poolt, Vastu ja Ettepanek (Pro, Con, Suggestion)
- 5) Ettepanekud virtuaalse veefoorumi täiustamise kohta on oodatud arvamuspaneelile.

ORIGAMI

Origami on Jaapani traditsioon voltida värvilisest paberist mitmesuguseid sümbolseid kujakesi. Kõik Kolmanda Ülemaailmse Veefoorumi mõttekaaslased on kutsutud ühendama oma käed ja südamed ja voltima paberist sookurg - mis tähistab pika ealisust.

Traditsiooniliselt ühendatakse paberist linnud pikkade niitude otsa (*senbazuru*), sest see peaks tooma õnne. Tuhandete paberkurgede niidi otsa lükkimine ühendab inimeste mõtteid ja lootusi.

Kõik Veefoorumi kaasamõtlejad on soojalt kutsutud ühinema solidaarses paberkure

projektis. Palun meisterdage ka teie juuresoleva juhendi järgi 15,5 x 15,5 cm mõõtudega värvilisest paberist sookurg, mis väljendab Teie soovi Veefoorumi eesmäärke elu rakendada.

Korraldajate kontaktandmed:

The Secretariat of the 3rd World Water Forum

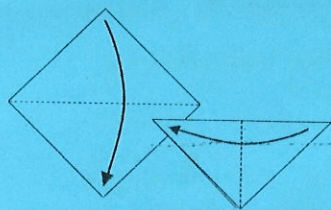
Email: vwf@water-forum3.com

Tel. 03-5212-1645

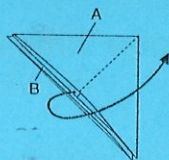
Faks: 03 5212-1649

JAAPANI PABERKURE VOLTIMISE ÕPETUS:

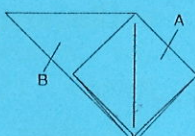
1. Voltige paberist ruut diagonaale pidi kokku. 2. Seadke paber murdejoonte abil püramiidiks ja murdke selle küljed tagasi. 3. Pöörake teine külg ja voltige ka teiselt poolt. 4. Nüüd murdke saadud ruudu küljed sissepoole, uued murdejooned on näidatud joonisel. 5. Murdke ruudu ülemine nurk alla. 6. Voltige ruudu küljed lahti. 7. Nüüd tuleb joonist jälgides volti A tõsta ja tekitada "teemandi" kujutis. 8. Pöörake teine külg ja korrake sama. 9, 10 ja 11. Voldid C ja D tuleb veelkord pooleks murda, kujutis ümber pöörata ja ka teisel küljel sama korrata. 12. Voldid C ja D tuleb järgnevalt "üles pöörata". 13. Ja 14. Kui Te siiani olete jõudnud, siis ei tohiks linnu kujutise tekitamine enam keeruline olla.

How to fold a crane

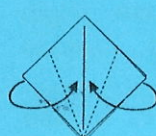
1
Fold square paper in half and then in half again along the valley line.

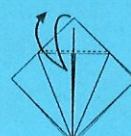
2
Insert your finger into upper flap A, then open the flap and flatten it into a square by making the mountain fold shown.

3
Turn over and fold flap B in the same manner.

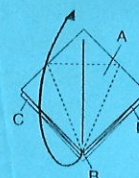
4
Fold right and left flaps of upper layer inward along valley lines as shown.

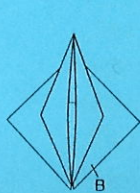
5
Fold top corner of square down long valley line.

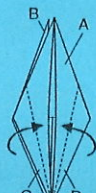
6
Unfold the flaps.

7
Lift top layer A upward along valley fold, reverse folds into mountain folds, and flatten to form a diamond shape (see diagram 8)

8
Turn over and fold flap B in the same manner.

9
Fold lower flaps C and D (top layer) in half along valley line as shown. Turn over and repeat for the other side.

10

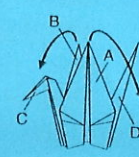
11

12
Pull up lower flap C and turn it inside out to tuck it between upper flaps A and B; crease along mountain line. Repeat for flap D.

13
Pull the tip of C down along mountain line, reversing its center crease to form head. Pull out flaps A and B to form wings and to fill out the body.

14